

شکل گیری
 «ایران سپید»
 نه تنها باعث تحول
 در نابینایان شد،
 که این روزنامه با
 استفاده از فضای
 عمومی روزنامه
 ایران اقدام به
 انتشار صفحه
 تخصصی افراد
 دارای معلولیت
 هم کرد که در
 افزایش آگاهی
 جامعه در مورد
 توانمندی این
 افراد در عرصه های
 گوناگون فرهنگی،
 اجتماعی و
 ورزشی نقش
 بسزایی داشت
 و پل ارتباطی
 اثرگذاری شد میان
 جامعه و افراد
 دارای معلولیت
 که به ارتقای
 توانمندی هایشان
 باور داشتند

روزنامه ایجاد کرد به دو دسته تقسیم می کند: «دو نوع نگاه وجود داشت؛ نگاهی ناباورانه و نگاهی توأم با تحسین. یادم هست که خبرگزاری های مطرح جهان در دورانی که روابط ما با اروپا چندان مطلوب نبود، وقتی به ایران می آمدند، ما آنها را می بردیم به دفتر روزنامه «ایران سپید» و از اینکه می دیدند بیشتر عوامل روزنامه از نابینایان هستند که در کنار افراد بینا کار می کنند، تعجبی همراه با تحسین داشتند. مثلاً یک بار آقای پیتر جاب، رئیس خبرگزاری رویترز وقتی به ایران آمد و با روزنامه «ایران سپید» آشنا شد، فوراً با خبرگزاری خود تماس گرفت و خواست تا گزارشی از این روزنامه و روند فعالیت هایش تهیه کنند. همچنین رؤسای خبرگزاری های فرانسه، هند و انجمنی از روزنامه نگاران مصر هم در بازدیدهایی که داشتند، حتی اعلام همکاری هم کرده بودند.»

خاص بودن «ایران سپید» تنها به این محدود نمی شود، بلکه شکل گیری آن نه تنها باعث تحول در نابینایان شد، که این روزنامه با استفاده از فضای عمومی روزنامه ایران اقدام به انتشار صفحه تخصصی افراد دارای معلولیت هم کرد که در افزایش آگاهی جامعه در مورد توانمندی این افراد در عرصه های گوناگون فرهنگی، اجتماعی و ورزشی نقش بسزایی داشت و پل ارتباطی اثرگذاری شد میان جامعه و افراد دارای معلولیت که به ارتقای توانمندی هایشان باور داشتند. همچنین حضور در سطوح بالای تصمیم گیری کشور موجب می شد تا نیازهای این گروه از افراد جامعه به صورت جدی و دقیق دنبال شود.

«ایران سپید» توانست صدای افراد دارای معلولیت را به گوش وزرا و حتی رؤسای جمهور هم برساند. در مقطعی این روزنامه اقدام به انتشار روزنامه دوگانه چاپ توأمان خط بینایی و بریل کرد و به صورت بریل و با خطوط بینایی چاپ می شد که باز هم تحولی در اطلاع رسانی به خوانندگان بینا و خانواده های نابینایان بود که از این طریق می توانستند با مسائل نابینایان ارتباط برقرار کنند. این روزنامه خاص باعث شد گروهی از صاحبان قلم نابینا برای قلم زدن در این روزنامه تربیت شوند و شاهد تربیت اولین خبرنگاران به معنای اخص کلمه در جامعه نابینایان کشور بودیم. «معینی» با اشاره به حضور موفق «ایران سپید» در عرصه بین المللی، از درخواست های مؤکد نابینایان کشورهای فارسی زبان مثل تاجیکستان و افغانستان برای انتشار روزنامه بریل می گوید و ادامه می دهد: «درخواست های زیادی از نابینایان تاجیکستان و افغانستان داشتیم و گروه های مختلفی از این کشورها برای بازدید از روزنامه و تبادل تجربیات می آمدند، البته از نظر دیپلماتیک هم

اقدامات خوبی انجام شد، اما متأسفانه به علت تغییر دولت ها عملاً محقق نشد.»

همه این مسائل امیدبخش در حالی رقم خورد که «ایران سپید» همانند روزنامه ایران که روزنامه مادر قلمداد می شد از تغییر دولت ها مصون نماند و در دوره های مختلف، تجربیات مدیریتی متعدد و متفاوتی را پشت سر گذاشت، اما متأسفانه نگاه تخصصی به این روزنامه جای خود را رفته رفته از دست داد و از رونق آن کم شد به طوری که با افول «ایران سپید» استراتژی بلندمدت روزنامه از جمله تدوین نشریات تخصصی «ایران سپید» برای بانوان، کودکان و نوجوانان نابینا و کم بینا هیچ گاه به منصفه ظهور نرسید.

آخرین میخ بر تابوت رسانه نابینایان

سال ۹۸ با همه گیری ویروس کرونا و البته ضرورت لمس برای خواندن خط بریل بهانه های شدت تا چاپ کاغذی روزنامه ویژه نابینایان متوقف شود و پادکست جای آن را بگیرد، اما با افول ویروس منحوس و بعد از پایان قرنطینه ها، باز هم «ایران سپید» همچنان در قرنطینه ماند و انتقادهای برای بازگشت نسخه چاپی روزنامه راه به جایی نبرد.

چاپ «ایران سپید» بعد از ۲۵ سال انتشار مداوم در سال ۱۴۰۰ به پایان رسید و روزنه اطلاع رسانی به افراد دارای معلولیت بسته شد. واقعیت تلخی که «معینی» آن را ضایعه ای بزرگ تعبیر می کند و معتقد است: «ایران سپید» منحصر به فرد بود و حذف این پدیده منحصر به فرد یک ضایعه بزرگ برای عرصه فرهنگی کشور است چرا که معتقدم توقف چاپ این روزنامه فارغ از آنکه هیچ دلیل منطقی نداشت، صرفاً ناشی از توجه نکردن مسئولان وقت به نیاز جامعه نابینایان و از بین رفتن یک دستاورد ربع قرن در ویترین فرهنگی کشور بوده است. «معینی» با همین صراحت ادامه می دهد: «هر چند این روزها شاهد رسانه های صوتی متفاوتی در کشور هستیم و فضای مجازی بخش زیادی از نیازهای مخاطبان نابینا را پاسخ می دهد، اما جامعه نابینایان همچنان به یک منبع موثق اطلاع رسانی احتیاج دارد زیرا وجود چنین روزنامه موفق و مؤثری، همچنان نقش منحصر به فرد خود را در دسترسی به مسئولان و اطلاع رسانی موثق بازی خواهد کرد. همچنین باعث خواهد شد تا در سطح اول تصمیم گیری و تصمیم سازی ها، سطح زندگی افراد دارای معلولیت ارتقا پیدا کند و متناسب با فضای امروزی رسانه ها، با استفاده از امکانات فضای مجازی و مولتی مدیایی که در اختیار خواهد داشت، به روزگار سپیدتر جامعه نابینایان و افراد دارای معلولیت کمک کند.»

